

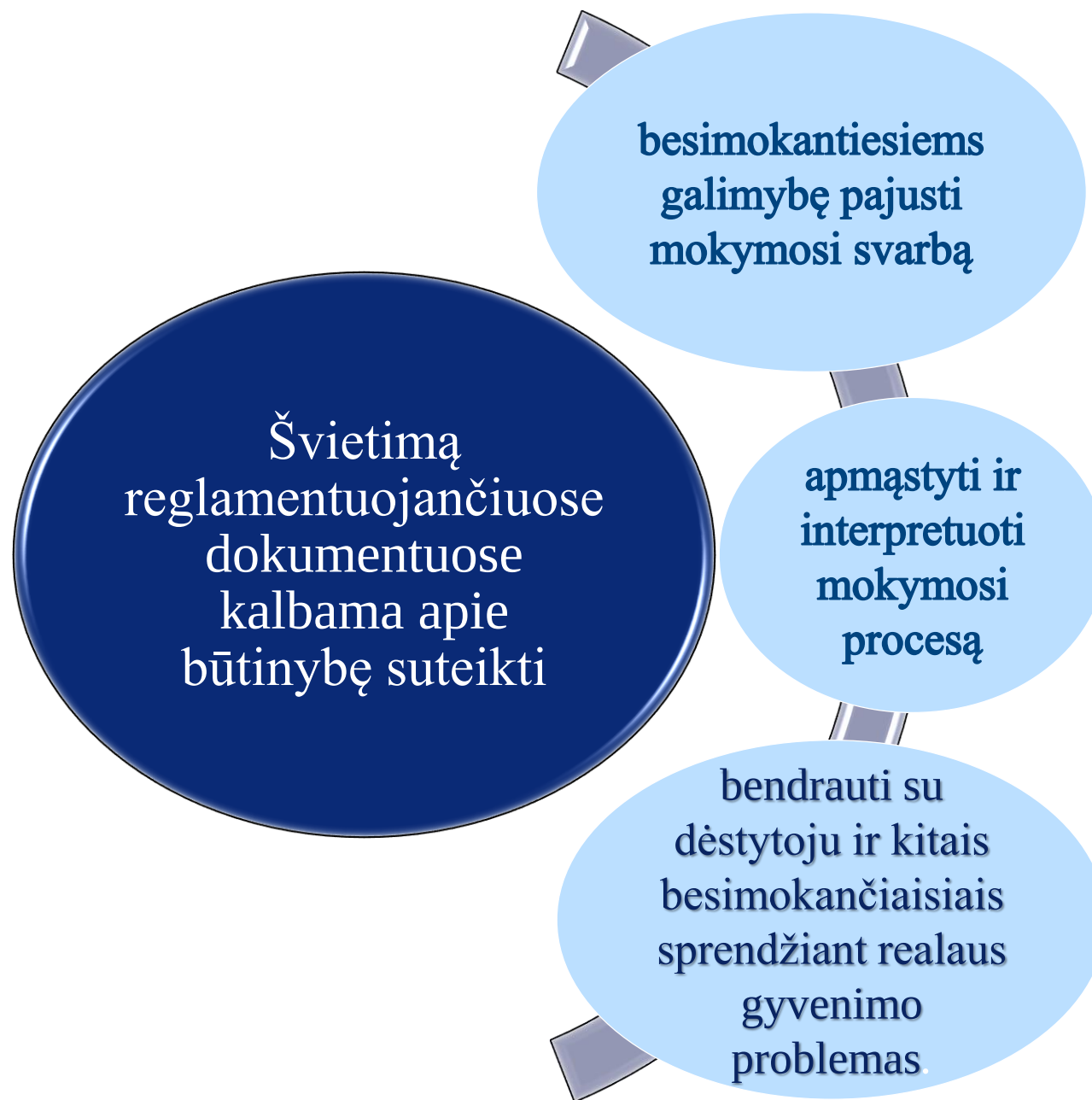
VILNIAUS
KOLEGIJA | HIGHER EDUCATION
INSTITUTION

Į studentą orientuotų pedagoginių studijų organizavimas: studentų mokymosi patirties analizė

Dr. Renata Kondratavičienė
Dokt. Inga Bertašienė

2023-10-13

VILNIAUS KOLEGIJA

Tyrimo problema – kaip turėtų būti organizuojamos į studentą orientuotos pedagoginės studijos, kad *besimokantysis suprastų mokymosi svarbą, reflektuotų ir interpretuotų studijų procesą, sąveikautų su dėstytoju ir besimokančiais* sprendamas realaus gyvenimo problemas.

Tyrimo objektas – pedagoginių studijų studentų mokymosi patirtis.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti pedagoginių studijų studentų mokymosi patirtį.

Tyrimo duomenų rinkimo metodai

Mokslinės ir
metodinės
literatūros analizė

Anketavimas

Tyrimo duomenų analizė

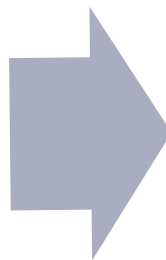
Aprašomosios statistikos
(angl. descriptive
statistics)

Inferencinės statistikos
(angl. inference
statistics)

Tyrimo metodologija

Siekiant nustatyti pedagoginių studijų studentų mokymosi patirtį, tiriamųjų grupė buvo sudaryta taikant patogiąją atranką, kai į bendrąją imtį įtraukiami tie vienetai, kurie yra labiausiai prieinami tyrėjui.

Imties dydis ($n = 231$) buvo nustatytas taikant Paniotto vieno lygio atsitiktinės atrankos formulę.

Tyrimo dalyviai ($n = 231$) – pedagoginių studijų studentai

Pradinio ugdymo pedagogikos (PU) ($n = 103$) ir Vaikystės pedagogikos (VP) ($n = 128$) studentai.

Tyrimui atlikti buvo naudojama validuota COLLES (angl. Constructivist On-Line Learning Environment Survey) **apklausa**.

Atsižvelgiant į pedagoginių studijų specifiką, apklausa buvo papildyta dviem klausimais apie motyvaciją studijuoti pedagogiką ir studijų metodus. Tyrimas atliktas 2022 m. lapkričio mėn. naudojant virtualią apklausos priemonę <https://apklausa.lt>.

Tyrimo duomenys buvo
analizuojami analizuoti
pagal šias 4
respondentų grupes:

1) Studijų programa (PU ir VP);

2) finansavimo pobūdis (valstybės
finansuojami ir už studijas mokantys
studentai);

3) studijų forma (nuolatinė-dieninė,
nuolatinė-sesijinė ir iššestinė);

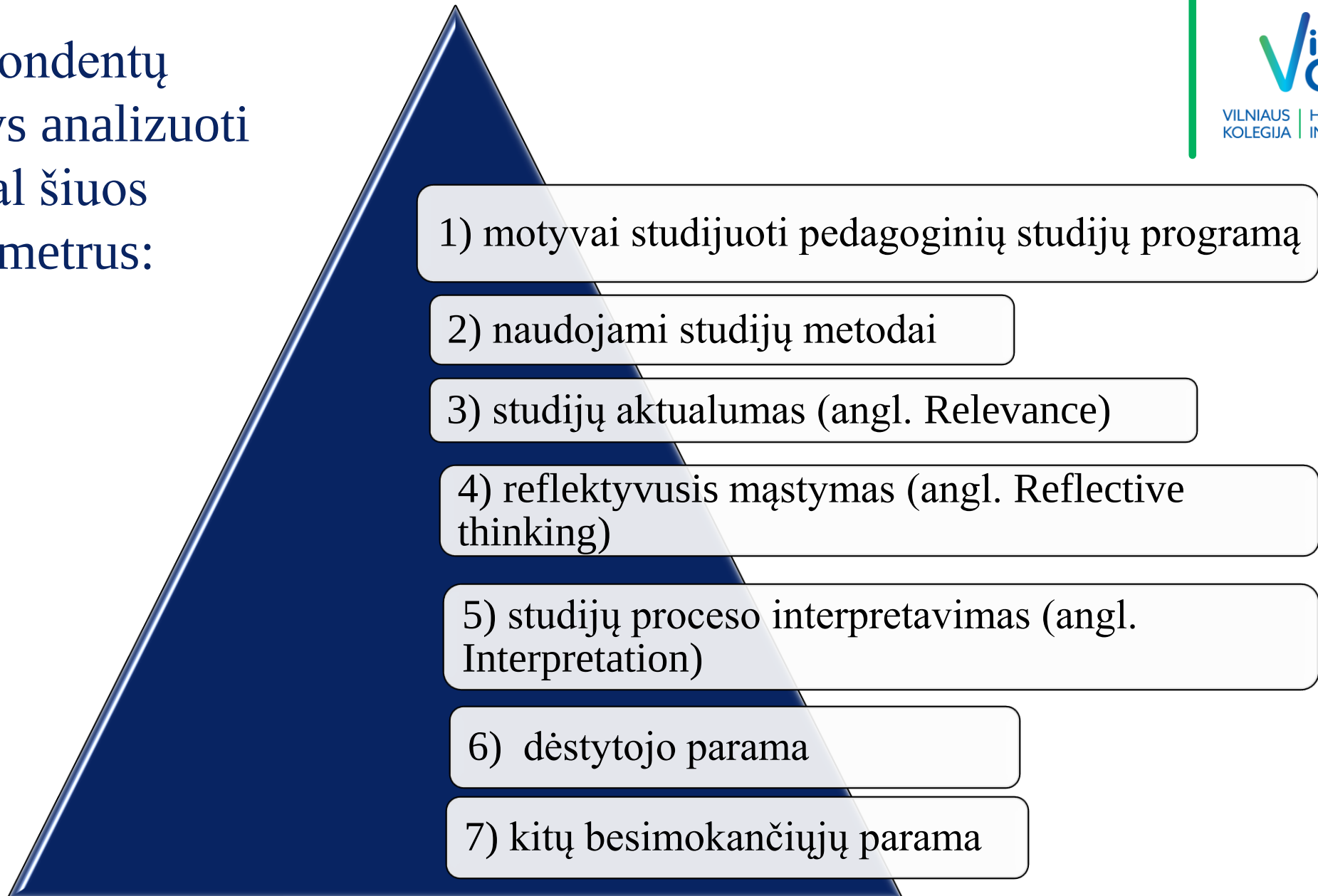
4) studijų kursas (pirmas, antras, trečias ir
ketvirtas).

Siekiant nustatyti koreliaciją tarp studijų metodų ir studijų aktualumo, reflekttyvaus mąstymo, interaktyvumo, dėstytojo ir kolegų paramos, naudotas Spearmano rangų koreliacijos koeficientas.

Siekiant atsakyti į klausimą, ar šios vertės yra tiesiškai priklausomos, buvo patikrinta hipotezė apie Spearmano koreliacijos koeficiento lygybę nuliui: $H_0: \rho = 0$; $H_a: \rho \neq 0$.

Apklausos duomenys apdoroti naudojant SPSS 27 versiją.

Respondentų
duomenys analizuoti
pagal šiuos
parametrus:

Viso tyrimo metu laikytasi pagrindinių Europos elgesio kodekso mokslinių tyrimų etikos principų (ALLEA, 2019):

- patikimumo;
- sąžiningumo;
- pagarbos kolegoms, tyrimo dalyviams, visuomenei;
- atsakomybės už mokslinius tyrimus.

TYRIMO REZULTATAI

1) Motyvai studijuoti pedagoginių studijų programą

Buvo analizuojami šie motyvai studijuoti pedagogiką:

- geri atsiliepimai studijavusių studentų;
- noras dirbti su žmonėmis;
- garantuota darbo vieta;
- finansinė parama (300 eurų);
- programos galimybių pristatymas Karjeros dienų metu, žiniasklaidoje ir kt.;
- kolegijoje skiriamas dėmesys praktinių įgūdžių formavimuisi;
- patrauklios, aktualios specializacijos.

Stojimo motyvai

Mann-Whitney testas parodė statistiškai reikšmingą skirtumą dviem atvejais:

- Geri atsiliepimai studijavusių studentų ($U = 5622,5$, $Z = -3,092$, $p = 0,002$, $r = -0,203$)
- Kolegijoje skiriamas dėmesys praktinių įgūdžių formavimuisi ($U = 4818,5$, $Z = -4,577$, $p = 0,000$, $r = -0,301$).

PU respondentų abu motyvai stipresni nei VP.

Taip pat nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas studijų pasirinkimo motyvo „*Geri atsiliepimai studijavusių studentų*“.

Nuolatinė sesijinė studijų forma studijuojančių valstybės lėšomis ($U = 113,000$, $Z = -2,688$, $p = 0,007$, $r = -0,177$) ir išstėstine studijų forma studijuojančių savo lėšomis ($U = 21,500$, $Z = -2,347$, $p = 0,007$, $r = -0,154$).

PU studentų šis motyvas stipresnis nei VP.

Nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas stojimo motyvo „***Kolegijoje skiriamas dėmesys praktinių įgūdžių formavimuisi***“ tarp studijuojančių valstybės lėšomis respondentų ($U = 1402,500$, $Z = -2,774$, $p = 0,006$, $r = -0,183$) ir studijuojančių savo lėšomis ($U = 1019,500$, $Z = -3,703$, $p = 0,000$, $r = -0,244$).

PU šis motyvas stipresnis nei VP.

2) Studijų metodai

Friedmano testas parodė statistiškai reikšmingą skirtumą ($\chi^2 = 861,392$; $df = 19$; $p = 0.000$) tarp taikytų metodų.

Daugiausia studentų išskyrė projektinę veiklą grupėse (VP), patirties refleksiją (VP), darbą su vaizdinėmis priemonėmis (PU), aplanko (PU), demonstravimo (PU) ir atvejo analizės (VP), metodus.

3) Studijų aktualumas (angl. Relevance)

Buvo nagrinėjami keturi aktualumo teiginiai:

- Mokausi skirdamas dėmesį mane dominantiems dalykams
- Tai, ką išmokau, yra naudinga mano profesinei veiklai
- Išmokstu, kaip pagerinti profesinę veiklą
- Tai, ko mokausi, yra susiję su mano profesine veikla

Taikant Mann'o-Whitney'io kriterijų, nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas dviem atvejais:

1. *Išmokstu, kaip pagerinti profesinę veiklą* ($U = 396,00$, $Z = -2,073$, $p = 0,38$, $r = -0,255$);
2. *Tai, ko mokausi, yra susiję su mano profesine veikla* ($U = 326,500$, $Z = -1,996$, $p = 0,046$, $r = -0,246$).

Nuolatinė sesijinė studijų forma studijuojantiems PU studentams yra aktualiau *išmokti, kaip pagerinti profesinę veiklą* nei VP studentams.

Ištęstine studijų forma studijuojantiems VP studentams *tai, ko mokausi, yra susiję su mano profesine veikla* yra aktualiau nei PU studentams.

4) Reflektyvusis mąstymas (angl. Reflective thinking)

Buvo nagrinėjami šie 4 teiginiai:

- kritiškai žvelgiu į tai, kaip mokausi;
- į savo idėjas žvelgiu kritiškai;
- į kitų besimokančiųjų idėjas žvelgiu kritiškai;
- kritiškai mąstau apie idėjas analizuodamas literatūros šaltinius.

Taikant Spearman'o kriterijų, nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys dviem atvejais:

1. tarp „*kritiškai žvelgiu į tai, kaip mokausi*“ ir šių metodų: dokumentų analizės, debatų ir darbo su vaizdinėmis priemonėmis.
2. tarp „*kritiškai mąstau apie idėjas analizuodamas literatūros šaltinius*“ ir šių metodų: debatų, interaktyvios paskaitos ir pažintinės išvykos.

5) studijų proceso interpretavimas (angl. Interpretation)

Buvo nagrinėjami šie 4 teiginiai:

- gerai suprantu, ką sako/rašo kiti besimokantieji;
- kiti besimokantieji gerai supranta mano sakomas ir rašomas žinutes;
- gerai suprantu ką sako/rašo dėstytojas;
- dėstytojas gerai supranta mano pasakytas/parašytas žinutes.

Taikant Spearman'o kriterijų, nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp „*dėstytojas gerai supranta mano pasakytas/parašytas žinutes*“ ir projektinės veiklos grupėse bei patirties refleksijos.

6) Dėstytojo parama

Buvo nagrinėjami šie 4 teiginiai:

- sudomina mokomuoju dalyku;
- skatina mane kritiškai mąstyti;
- drąsina aktyviai dalyvauti studijų procese;
- įgalina diskusijoms.

Taikant Mann'o-Whitney'io kriterijų, nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas, kai *Skatina kritiškai mąstyti* ($U = 5334,000$, $Z = -2,649$, $p = 0,008$, $r = -0,649$);

Nuolatinė sesijinė studijų forma studijuojantiems PU studentams yra aktualiau *skatina mane kritiškai mąstyti* nei VP studentams.

Tam daugiausiai įtakos turi taikomi šie studijų metodai: patirties refleksija, projektinė veikla grupėse, aplanko metodas, minčių (sąvokų) žemėlapis.

Taikant Spearman'o kriterijų, nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp „skatina mane kritiškai mąstyti“ ir „kitiems besimokantiejiems svarbios mano idėja“

7) Kitų besimokančiųjų parama

Buvo nagrinėjami šie 4 teiginiai:

- skatina mane aktyviai dalyvauti studijų procese;
- bendradarbiauja su manimi;
- vertina mano bendradarbiavimą;
- priima mano pagalbą.

Išvados

- Kolegijoje skiriamas dėmesys *praktinių įgūdžių formavimuisi* rinktis pedagogines studijas paskatino tiek studijuojančius valstybės lėšomis, tiek savo lėšomis studentus. ***Geri atsiliepimai studijavusių studentų*** rinktis pedagogines studijas paskatino *nuolatine sesijine studijų forma studijuojančius valstybės lėšomis studentus ir ištestine studijų forma studijuojančius savo lėšomis studentus*. PU studentams šis motyvas buvo stipresnis, nei VP studentams.

- Studentams studijos yra **aktualios** tuomet, kai studijų metu *išmoksta, kaip pagerinti profesinę veiklą* ir tai, ko mokosi yra *susiję su jų profesine veikla*.
- Studentai studijų metu kritiškai žvelgia į tai, **kaip mokosi**. Už studijas nemokantiems tai svarbiau nei už studijas mokantiems. Nuolatinės dienosinės studijų formos studentai **mokosi atsakingiau** nei nuolatinės sesijinės ar ištęstinės studijų formos studentai.
- Studijų metu studentai geba tinkamai reikšti savo mintis ir *dėstytojas gerai supranta mano pasakytas/parašytas žinutes*. VP šis gebėjimas stipresnis nei PU. Už studijas nemokantiems studentams geriau sekasi suprasti, ką sako/rašo kiti besimokantieji nei už studijas mokantiems.

- Besimokantieji džiaugiasi, kad kiti studentai išklauso ir vertina jų išsakytas mintis. VP šis gebėjimas stipresnis nei PU. Nuolatine studijų forma studijuojantys studentai daugiau turi galimybių „*paaiškinti savo idėjas kitiems studentams*“ nei nuolatine forma pagal sesijinę studijų tvarkaraštį ar ištęstine studijų forma studijuojantys studentai.
- Dėstytojai dirbdami dažniau naudoja *patirties refleksijos, atvejo analizės ir projektinės veiklos grupėse metodus su VP studentais nei su PU.*

- Besimokantieji teigia, jog „*dėstytojas skatina mane aktyviai dalyvauti paskaitų metu.*“ PU šis gebėjimas stipresnis nei VP. Už studijas nemokantys studentai nurodo, jog „*dėstytojas skatina mane ne tik aktyviai dalyvauti, bet ir reflektuoti mokymąsi*“. 1 kurso studentai labiau nei kitų kursų studentai teigia, kad „*dėstytojas skatina mąstyti, diskutuoti, išsakyti idėjas*“. 1 kurso studentai jaučia palaikymą iš kitų besimokančiųjų. Už studijas nemokančių respondentų šis gebėjimas stipresnis nei už studijas mokančių.

VILNIAUS
KOLEGIJA | HIGHER EDUCATION
INSTITUTION

Į studentą orientuotų pedagoginių studijų organizavimas: studentų mokymosi patirties analizė

Dr. Renata Kondratavičienė
Dokt. Inga Bertašienė

2023-10-13

VILNIAUS KOLEGIJA